

Onderzoek naar opvoeding en temperament bij kleuters

Nieuwsbrief 3

Beste ouders en leerkrachten,

Voor u ligt de derde editie van de nieuwsbrief over het onderzoek naar opvoeding en temperament bij kleuters.

Momenteel is de tweede meetrunde in volle gang. We willen graag alle gezinnen en leerkrachten bedanken voor het invullen van de vragenlijsten tot nu toe!

In deze nieuwsbrief vinden jullie verdere resultaten van het onderzoek en een hoop praktische informatie.

Veel leesplezier!

Heeft u vragen over dit onderzoek of deze nieuwsbrief?

Neem dan contact met mij op

E-mail: M.I.Slagt@uu.nl
Telefoon: 06-47 616 832

In deze nieuwsbrief

- p. 1 Agenda
- p. 2 Opvoeden van Jongens en van Meisjes
- p. 3 Hoe veel kinderen krijgen we?
- p. 3 Wanneer beginnen we met kinderen?
- p. 4 FAQ's
- p. 4 Vragen over opvoeden?
- p. 4 Doe mee met meetrunde twee!

Neen, wij hebben U niet gedownload...
Gij zijt gewoon geboren...

Agenda

- September / oktober 2013: Invullen van vragenlijst 2 door ouders en leerkrachten (30 minuten)
- Maart / april 2014: Invullen van vragenlijst 3 door ouders en leerkrachten (30 minuten).

Let op:

Onder de ouders die *alle* vragenlijsten hebben ingevuld verloten we één set van vier vrijkaartjes voor de Efteling; ditzelfde doen we onder alle gezinnen waar we op huisbezoek zijn geweest. De loting voor beide sets van vrijkaartjes zal plaatsvinden in de zomer van 2014.

Opvoeden van Jongens en van Meisjes

Ouders voeden jongens en meisjes verschillend op, wordt vaak gezegd. Jongens krijgen een brandweerauto voor hun verjaardag, meisjes een Barbie. Ouders spelen theevisite met hun dochter en bouwen een treinbaan met hun zoon. Maar hoe zit het nu als we verder kijken dan het spel dat we aanmoedigen bij onze kinderen? Wat voor soort gedrag laten we als ouders zien naar onze dochters en zonen?

Om kinderen op te voeden kunnen ouders verschillende soorten opvoedgedrag gebruiken. Grotweg vallen deze opvoedgedragingen onder te verdelen in twee dimensies: controle en warmte. Onder controle vallen bijvoorbeeld verschillende manieren van straffen, grenzen stellen, en toezicht houden op wat kinderen doen. Ouders kunnen met controle het gedrag van hun kinderen sturen (gedragscontrole), maar ook de emoties en gedachten van hun kinderen (psychologische controle). Onder warmte vallen bijvoorbeeld positieve emoties laten zien, kinderen waarderen en accepteren, complimentjes geven, zien waar kinderen behoefte aan hebben en inspelen op die behoeften.

In ons onderzoek meten we onder andere de volgende soorten opvoedgedrag:

- **Inductie:** Kinderen wijzen op de gevolgen van hun gedrag, met het kind praten en op eerder gemaakte afspraken wijzen.
- **Consistentie:** Voorspelbaar gedrag laat zien naar het kind toe en consequent zijn.
- **Permissief gedrag:** De mate waarin ouders ongewenst gedrag van hun kind negeren.
- **Overreactiviteit:** De neiging van ouders om met boosheid, frustratie, irritatie en ongeduld te reageren op problematisch gedrag van hun kinderen.
- **Machtsuitoefening:** De mate waarin ouders gebruik maken van disciplinerings technieken als stem verheffen, fysiek straffen en het onthouden van privileges of het kind een extra taakje geven.
- **Overbescherming:** De neiging van ouders om zich overmatig zorgen te maken over de veiligheid van hun kind, en zich daarbij sterk controlerend te gedragen tegenover hun kind.
- **Bekräftiging van positief gedrag:** De mate waarin ouders gewenst gedrag van hun kind belonen
- **Positieve interacties:** De mate waarin ouders leuke dingen doen met hun kinderen en positieve emoties laten zien naar hun kinderen toe.
- **Responsiviteit:** De mate waarin ouders responsief zijn voor behoeften, signalen en gesteldheid van hun kind.

We vroegen ons af in hoeverre ouders jongens en meisjes hetzelfde opvoeden. Benieuwd naar het antwoord? Lees snel verder op de volgende pagina!

Opvoeden van Jongens en van Meisjes, vervolg

We vroegen ons af in hoeverre ouders jongens en meisjes hetzelfde opvoeden. Voor veel opvoedgedragingen bleek dit inderdaad zo te zijn. Ouders gebruikten bijvoorbeeld evenveel inductie bij jongens als bij meisjes, ze waren even consequent bij jongens als bij meisjes, ze beloonden gewenst gedrag van jongens net zo vaak als gewenst gedrag van meisjes en deelden net zo veel positieve interacties met jongens als met meisjes. Ook lieten ouders net zo weinig overreactiviteit en machtsuitoefening zien naar jongens als naar meisjes toe, en waren ze net zo permissief naar jongens als naar meisjes toe.

Er waren twee punten waarop ouders meisjes iets anders behandelden dan jongens: Gemiddeld genomen zeiden ouders iets responsiever en iets overbeschermender te zijn naar meisjes dan naar jongens. Maar al met al lijken de overeenkomsten tussen hoe jongens en meisjes opgevoed worden groter te zijn dan de verschillen.

Kanttekening: Deze conclusie geldt voor Nederlandse gezinnen met een relatief hoog opleidingsniveau. Het is goed mogelijk dat de verschillen tussen opvoeding van jongens en van meisjes groter zijn onder andere groepen en in andere samenlevingen.

Wanneer beginnen we met kinderen?

Gemiddeld krijgen Nederlandse vrouwen hun eerste kind als ze 29,4 jaar oud zijn (bron: CBS). In ons onderzoek waren de moeders iets ouder: ze waren gemiddeld 31,3 jaar oud toen ze hun eerste kind kregen, en de vaders 36,0.

Hoe veel kinderen krijgen we?

Gemiddeld krijgen Nederlandse vrouwen 1,7 kinderen in hun leven (bron: CBS). Dat komt neer op 1 à 2 kinderen per gezin. Onder de gezinnen in ons onderzoek ligt dit aantal iets hoger: 2,3 kinderen, ofwel 2 à 3 kinderen per gezin.

FAQ's

Krijgen we de resultaten van het onderzoek te zien?

Jazeker! Via deze en andere nieuwsbrieven houden we u op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek.

Waarom krijgen we de uitkomsten alleen op groepsniveau te zien? Wij willen weten hoe ons kind het doet.

In dit onderzoek hebben we meetinstrumenten gebruikt die alleen gebruikt kunnen worden voor uitspraken over groepen. Deze instrumenten zijn niet geschikt voor uitspraken over afzonderlijke kinderen. Daarvoor zouden anderen, meer klinische instrumenten, gebruikt moeten worden.

In de vragenlijst staan vragen die op elkaar lijken.

Dat klopt. Als je iets wil meten gebruik je vaak meerdere vragen die op elkaar lijken. Globale zelfwaardering kan je bijvoorbeeld meten met "ik ben tevreden met mezelf" en met "ik ben blij met mezelf". Als mensen het met beide stellingen eens zijn, dan is de kans groter dat ze een hoge zelfwaardering hebben dan wanneer ze het met één van beide stellingen eens zijn.

De link naar de vragenlijst werkt niet.

Heel af en toe gebeurt dit. Het ligt meestal aan de beveiligingsinstellingen van het e-mailprogramma. Als dit bij u gebeurt kunt u een e-mail sturen naar M.I.Slagt@uu.nl U kunt dan een vragenlijst per post opgestuurd krijgen, zodat u deze alsnog kunt invullen.

Heeft u **vragen over opvoeden**? Bij de centra voor Jeugd en Gezin kunt u terecht met al uw vragen over opvoeden en opgroeien. Deze centra zijn te vinden in de meeste gemeentes in Nederland, bijvoorbeeld in Utrecht.

(www.jeugdengezinutrecht.nl)

Bij het ambulatorium van de Universiteit Utrecht kunt u terecht voor **hulp** als u denkt dat uw kind misschien psychische problemen of leerproblemen heeft.

(www.uu.nl/ambulatorium)

Doe mee met meetronde twee!

Op dit moment zijn we bezig met meetronde twee van het onderzoek. In deze meetronde kunnen moeders, vaders, en leerkrachten een vragenlijst invullen over hun eigen gedrag en over het gedrag van de kinderen in dit onderzoek. Iedereen draagt zo bij aan een zo compleet mogelijk beeld van de kinderen en hun opvoedingsomgeving. Door meerdere meetrondes te houden kunnen we zien hoe kinderen en hun ouders zich ontwikkelen. Ook kunnen we op deze manier zien hoe opvoeding van ouders later gedrag van kinderen voorspelt. Wacht dus niet en vul de vragenlijst in! De vragenlijst kan nog ingevuld worden tot 31 oktober 2013.

De volgende nieuwsbrief verschijnt in januari 2014